

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Acta et decreta

Hieronymus von Croaria

[Hagenau], 11. Apr. 1500

Sessio tredecima

[urn:nbn:de:bsz:31-313501](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-313501)

Sessio XIII

psumptores si qui in posterum fuerint etiam cum inuocatione brachij
secularis et alijs rigide pcedat, Datum Constantiæ, puincte Ma-
guntin, in sessione publica in maiori ecclia soleniter celebrata die
mercurij, 29. mensis Maij, Anno dñi, M. cccc. xv. Indictioe, 8.

Pro iudicibz q̄ vocent̄ plati absentes.

Item decernit dicta sancta synodus q̄ quatuor gñales
iudices deputari debeant vocare platos absentes
ad synodū et punire nō venientes put eis de iure et fm̄ deū videbit̄
tur expedire, Datum etc.

Quibus sic vt̄ p̄mittit̄ lect̄ dñs Iohes Eps hostien̄, p̄sident̄ po-
suit q̄ si aliquis esset ibidē p̄s dicte sine diffinitive p̄dicere vo-
lens seu eius p̄nūciationē surgeret et diceret et in casu q̄ nō dixerit
habebit talis p̄sentēte Tūc nemie m̄dēte sine loquēte: ipse dñs
hostien̄, hūit r̄ndere noīe collegij cardinaliū q̄ placz, Deinde sp̄s
cōmissarij in ambone q̄libz p̄ natione sua vtz Iohes p̄tarcha an-
tochenus p̄ natione gallicana, Nicolaus Hosburgen̄, p̄ germa-
nica Anthonius epus Concordiā, p̄ natione italiana, Et patri-
us p̄ natione anglica placet responderūt.

Sessio tredecima.

De sabbati quindecima mensis Junij

anno a natiuitate dñi, M.
cccc. xv. Indictioe, viij. sessio generalis in ecclia ma-
iori Constantien̄, in qua fuit cantatū officium misse
de beata virgine maria p̄ Reuerendū p̄rem dñm Jo-

hannem luthonustē, Quo completo legebantur letante etc. mo-
re altarum sessio nū p̄te ibidē serenissimo p̄ncipe, F. Romanū
et hungarie etc. rege, p̄sident̄ in eadē sessione Reuerendissimus
p̄ dñs Iohes eps hostien̄, cardinal̄ v̄uar̄ten̄, Ex deputatione
ip̄o ipsius synodi archiep̄s Mediolan̄, legebat q̄sdā ordinationes
et decreta de cetero in romana ecclia tenenda et obseruanda q̄rū
tenores inferius sequunt̄ in hūc modū.

In noīe sancte et indissolue trinitatis p. et fi. et ff. Amen
Cum in nōnullis m̄sidi p̄sibz q̄daz temerarie
asserere p̄sumat̄ p̄lm̄ xp̄lanū debere sac̄m eucharistie sub vtraqz
panis et vini sp̄e suscipere et nō solū sub sp̄e panis sed etia sub sp̄e vi

D

Bessio XIII

nl pplm laicū passim cōscent etiā post cenā vel alias non seini z
cōicandū esse p̄tinaciter asseruerunt z laudabilē ecclie p̄suetudī
nē rōnabilr̄ approbatā quā tāq̄ sacrilegā dānabilr̄ reprobare cor
nant. huc est q̄ hoc p̄ns p̄ciliū sacz gnale Constañ. in sp̄sū sancto
legitime p̄gregatū aduersus hunc errozē salutē fidelīū p̄uidere sa
tagēs matura pluriū doctoz tā diuini q̄ hūani iuris deliberatio
ne p̄habita declarat decernit z diffinit q̄ licz christus post cenam
instituerit z suis discipulis admistrauerit sub ytraq̄ specie panis
z vini h̄ venerabile sacm̄. tñ hoc nō obstante sacroz canonū au
toritas laudabilis z approbata p̄suetudo ecclie f̄uauit z f̄uat q̄
hmōi sacm̄ nō dz p̄fici post cenā neq̄ a fidelibz recipi nō seiniis
nisi ī casu infirmitatis aut alterius necessitatis a iuroz el ecclia cō
cesso vl̄ admisso. Et sicut hec p̄suetudo ad euitandū aliqua p̄icu
la z scandala rōnabilr̄ introducta q̄ licz in p̄mitiua ecclia hmōi
sacm̄ recipit a fidelibz sub ytraq̄ sp̄e: postea a p̄ficiētibz sub ytra
q̄: z a laicis tm̄mō sub sp̄e panis suscipiat. cū firmissime credēdū
sit: z nullatenus dubitandū ītegrū xp̄i corpus z sanguinē tā sub
sp̄e panis q̄ sub sp̄e vini veracit̄ p̄tinere. Und̄ cū hmōi p̄suetudo
ab ecclia z sc̄tis patribz rōnabilr̄ introducta z diutissime obfua
ta sit: h̄nda est p̄ lege quā nō lz reprobare aut sine ecclie auctori
tate p̄ libito mutare. Quap̄ op̄ d̄icere q̄ h̄ac p̄suetudinē aut legē
obfuaire sit sacrilegū aut illicitū censeri debet erroneū. z p̄tinaciter
asserentes oppositū p̄missoz tāq̄ heretici arcendi sūt z grauiē pu
niendi p̄ diocesanos locoz seu officiales eoz aut īnq̄sitores here
tice p̄uitatis in regnis seu puincijs in q̄bz h̄ decretū aliquid fuerit
forfan attentatū aut p̄sūptū iuxta canonicas z legētiās sanctiōes
in fauorē catholice fidei z hereticos z eoz fauozores salubrit̄ adin
uenias.

Nullus p̄sbyter sub pena excoicationis cōscent
pplm sub ytraq̄ specie panis z vini.

Item ipsa sancta synod̄ decernit z declarat sup̄ ista ma
teria reuerēdissimis in xp̄o p̄ribz z dn̄is p̄iarchis
p̄matibz archiep̄is ep̄is z eoz in sp̄sualibz vicarijs vbilibet p̄stin
tis p̄cessus esse dir̄gendos. in q̄bz eis cōmittat z mandet auctori
tate huius sacri p̄ciliū sub pena excoicationis vt effectualr̄ puniat
z h̄ decretūz excedentes eos q̄ cōicando pplm sub ytraq̄ sp̄e p̄a

Sessione XIII

nis et vini exhortauerit: et sic faciendum esse suscipiat inlicita eis, pro modo
culpe penitentia salutari. Qui propter ex illis ad penitentiam redire non curauerunt
sunt a iudicio indurato per censuras ecclesiasticas per eos ut heretici sunt conder
cendi. Inuocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis.
Quibus lectis magister Johannes de scribanis et magister Henricus de Piero
promotores petierunt iudicari per dominum imperatorem cardinales et ceteros
platos an placeret. Presidens autem dominus Hostienensis, iudicium nomine colle
git cardinalium, placet. Sicut rex Roma. Sic successiue reueredissimi
mi presides domini episcopi Antonius recordienensis, per Italiam, Stephanus do
leus, per Galliam, Nicolaus mensburgenensis, per germaniam, et Patri
cius cartagenensis, per anglicana in ambone exites iudicauerunt placet.

Sessione quattodecima in qua Carolus de malatesta, re
nunciavit papatus nomine domini Gregorii duodecimi.

Anno a nati uitate domini, M. cccc. xv. Aprilis
ca sede vacante regnanteque se
renissimo et inuictissimo principe domino Sigismundo Ro
ma, et hungarie rege, Regnoz suoz anno hungarie
xxxix, Romane electionis quinto, Coronationis pro primo, die autem Jo
uis quarta mensis Julii fuit tertia sessio generalis per synodum Constantiam
in ecclesia cathedrali Constantiam, super dicta, parte ibidem dicto serenissimo
mo domino Sigismundo Ro, et hungarie rege, cum insigniis regalibus
et nobilibus sibi in his fuerunt vice dominus Lodouico comiti palatis
no rheni, in pomo sine mundo, Henrico duce bavarie in ense, Fris
derico Burgho nurnbergensi in ceptro, et Andrea filio Suenia
le barone de hungaria in corona multitransibus ceterisque principibus in
numero copiosa. Presentibus ibidem reuerendissimis patribus Johanne episcopo
Hostienensis, viuariensis, cardinali, Angelo landeni, Jordano de vici
nis ceterisque cardinalibus Patriarchis archiepiscopis episcopis
abbatibus et alijs patribus in copiosa multitudine. In cuius quo
dam sessionis principio prefatus dominus Roma, rex indutus vestibus
regalibus recessit de sua sede solita et transiit ad aliam sedem post
tam in fronte aliarum tanquam presidens, per tunc in concilio Johanne
domino triti, Sixti cardinali ragusino, et Carolo de malatesta, do
micello Ariminensi procuratoribus domini Angeli Cozzario
Gregorio, duodecimi, in sua obedientia nuncupati ad auctorizandum